

Številka: 00104-278/2018/5

Datum: 13. 12. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z evalvacijo obstoječih programov v slovenskem visokem šolstvu

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil naslednje vprašanje v zvezi z evalvacijo obstoječih študijskih programov v slovenskem visokem šolstvu:

»Ob uvedbi bolonjskih študijev v Sloveniji smo dobili prešteviline študijske programe, ki postajajo, tudi v luči zmanjševanja generacij, vedno bolj kontraproduktivni. Ob tem pa so s pretirano partikularnostjo tudi v nasprotju s trendom vrnitve h kritičnemu, logičnemu, analitičnemu ter celostnemu mišljenju in raziskovanju, zato vlado sprašujem:

- 1.) Kdaj bo izvedena evalvacija obstoječih študijskih programov v slovenskem visokem šolstvu?
- 2.) Katera bodo izhodišča te evalvacije in na katera pereča razvojna vprašanja visokega šolstva bo odgovorila?«

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da je upoštevač določbo prvega odstavka 51.e člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ in 65/17, v nadaljnjem besedilu: ZViS), kot *lex specialis* na področju visokega šolstva, Republika Slovenija ustanovila Nacionalno agencijo Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju: agencija) za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu ter za razvojno in svetovalno delo na področju, za katerega je ustanovljena. Skladno s citirano določbo je agencija oseba javnega prava, ki je pri svojem delovanju samostojna in neodvisna ter zavezana načelom strokovnosti, nepristranosti, zakonitosti in politične nevtralnosti (tretji odstavek citiranega člena). Upošteva nadalje določbi četrte in pete alineje 51.f člena, ki podrobneje definira naloge agencije, ta (med drugim) tudi izvaja zunanje evalvacije visokošolskih zavodov ter študijskih programov in izvaja prve akreditacije študijskih programov. Vsled navedenega so torej akreditacijski in evalvacijski postopki visokošolskih zavodov v celoti v domeni agencije.

Pristojno ministrstvo za izobraževanje se je z obravnavanim vprašanjem z zaprosilom za ustrezna pojasnila obrnilo tudi na pristojno agencijo, ki v svojem odgovoru navaja:

»S spremembo zakona o visokem šolstvu konec leta 2016 (ZViS-K) je bilo agenciji naloženo, da akreditira študijske programe za nedoločen čas, kar pomeni, da reakreditacija, katere obvezni del je bila zunanja evalvacija vsakega posameznega študijskega programa v točno določenem obdobju, ni več v pristojnosti agencije. So pa bili vsi študijski programi, ki se izvajajo na naših univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih, vsaj enkrat akreditirani. Teh je čez 900, ob upoštevanju skupnega števila študentov je povprečno v posamezni študijski program vpisanih 60 do 70 študentov.

ZViS-K je kljub prehodu na tako imenovano institucionalno reakreditacijo (podaljševanje akreditacije visokošolskim zavodom) agenciji dal možnost, da v okviru tega postopka evalvira posamezne študijske programe; tiste, za katere skupina neodvisnih strokovnjakov presodi, da bi bilo treba natančneje pregledati njihovo izvajanje, posodabljanje, skrb za aktualnost njihovih vsebin, povezanost z znanstveno-raziskovalnim, strokovnim oziroma umetniškim delom na zavodih, omogočanje študija in strokovnega, raziskovalnega, umetniškega dela študentom, njihovega vsestranskega razvoja oziroma da bi bilo treba presoditi spreminjanje študijskih programov in samoevalvacijske postopke na zavodih v zvezi s tem.

Novost je, da bo poleg tega agencija vsako leto opravila evalvacijo vzorca študijskih programov po področjih presoje v skladu s standardi kakovosti in po jasnih določbah o njihovi presoji.

Agencija je v skladu z ZViS pristojna za kakovost v visokem šolstvu, kar pomeni, da presoja ugotavlja in odloča o tem, ali visokošolski zavodi izpolnjujejo standarde kakovosti, določene v merilih za akreditacijo in evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov. Merila, sprejeta po spremembi ZViS-K sredi leta 2017, standarde kakovosti natančneje določajo kot stara merila, in sicer: bolj so poudarjene razlike med akreditacijo in evalvacijo posameznih vrst in stopenj študijskih programov, zahtevajo se aktualnost vsebin študijskih programov oziroma njihovo posodabljanje v skladu z izsledki ali dognanji stroke, znanstveno-raziskovalnega oziroma umetniškega dela, ustrezna izvedba izobraževanja in ustreznost pridobljenih učnih izidov oziroma kompetenc diplomantov..., redna samoevalvacija sestave, vsebine in izvajanja študijskih programov in obvezni ukrepi za izboljšanje kakovosti.

Agencija prek akreditacij in evalvacij usmerja visokošolske zavode k bolj vsebinsko in strokovno poglobljeni samoevalvaciji vseh njihovih dejavnosti, še posebej izobraževalne, kar se že kaže tudi v odločitvah zavodov za:

- spreminjanje študijskih programov; združevanje več študijskih programov v en program (lahko z več smermi), kar pomeni tudi temeljito vnovično presojo vseh sestavin programov, njihovo posodobitev in izboljšanje kakovosti;
- opuščanje (starih) študijskih programov; pričakujemo, da se bo tudi zaradi združevanja študijskih programov število opuščenih znatno povečalo.«